

5203 - TÂĞUT KELİMESİNİN ANLAMI

Soru

Tâğût kelimesi, güneş, ağaçlar, putlar ve taşlar gibi insanları kendisine ibâdet etmeye çağırmayan cisimleri de kapsar mı?

İnsanların onlara veya kabirlerine ibâdet etmelerinden dolayı İmam Şâfiî gibi muttakî müslümanlar, tâğutlar olarak adlandırılabilir mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Allah Teâlâ'nın dışında kendisine ibâdet edilen her varlık tâğut değildir. Tâğut kelimesinin anlamının beyanı hakkında ilim ehlinin sahih görüşlerinden birisi de İbn-i Cerir et-Taberî'nin şu sözüdür:

""Bana göre tâğuta verilecek en doğru anlam; Allah Teâlâ'ya karşı haddini aşan ve Allah Teâlâ'dan başka kendisine zorla veya gönüllü itaat edip bağlanılarak ibâdet edilen kimsedir. Kendisine ibâdet edilen bu varlık bir insan olabileceği gibi şeytan, dikili taş, put veya herhangi bir şey de olabilir." (Taberî Tefsiri, cilt:3, sayfa:21)

İbn-i Cerîr et-Taberî tâğut hakkında yine şöyle demiştir:

"Tâğutun aslı, tağâ fulân yatğû denildiğinde, o kimsenin kadrini ve haddini aşması demektir."

Peygamberler, âlimler, sâlih kimseler ve evliyâ, insanları kendilerine ibâdet ve itaat etmeye zorlamamışlardır. Aksine insanları bundan şiddetle uyarmışlardır. Hatta Allah Teâlâ'nın cinlere ve insanlara peygamberler göndermesi; onları Allah Teâlâ'yı birlemeye ve O'nun dışındaki ilahları inkâr etmeye çağırmak içindir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[ولقد بعثنا في كل أمة رسولاً أن اعبدوا الله واجتنبوا الطاغوت] سورة النحل من الآية: ٣٦

“Şüphesiz ki biz, (geçmişte) her ümmete bir peygamber gönderdik (ve ona şöyle söylemesini emrettik): ‘Yalnızca Allah’a ibâdet edin.Tâğuta ibâdet etmekten sakının.” (Nahl Sûresi: 36)

Allah Teâlâ yine şöyle buyurmuştur:

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلهِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتَ قُلْتَهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ مَا قُلْتَ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتَ عَلَيْهِمْ شَهِيداً مَا دُمْتَ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ [سورة المائدة الآيات: 116-117]

"(Kıyâmet günü) Allah: Ey Meryem oğlu İsa! İnsanlara, 'Beni ve annemi Allah'ın dışında (ibâdet edilen) iki ilah edinin' diye sen mi söyledin, buyurduğu zaman o, 'Hâşâ! Seni tenzih ederim. Benim insanlara haktan başka bir şey söylemem bana yakışmaz. Hem ben bunu söyleseydim, şüphesiz sen onu bilirdin (çünkü hiçbir şey, sana gizli-saklı kalmaz). Sen nefsimde (gizli) olanı bilirsin, halbuki ben, senin nefsinde olanı bilemem. Şüphesiz ki sen, gizlilikleri (gizli-açık her şeyi) hakkıyla bilensin.Benim onlara söylediğim, senin bana emrettiğin şeyden başkası değildir. O da, hem benim Rabbim, hem de sizin Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin, sözüdür. Aralarında bulunduğum sürece onların yaptıklarına şâhit idim. (Yeryüzünde) ecelimi tamamlayınca (ve beni canlı olarak göğe yükseltince), artık onların üzerine (gizli olan amellerine) sen gözetleyici oldun. Sen, her şeyi hakkıyla görensın."(Mâide Sûresi: 116-117)

Allah Teâlâ'nın dışında kendilerine ibâdet edilmiş olsalar bile, peygamberler ve âlimler, tâğutlar diye adlandırılmazlar.

Bazı insanlar, İmam Şâfiî veya başka âlimler hakkında aşırıya giderek, Allah Teâlâ'nın dışında onlardan imdat dilerler veya onların kabirlerine ibâdet ederlerse, o âlimlerin hiçbir günahı yoktur.Aksine günah, onu Allah Teâlâ'ya ortak koşanlarındır.

Aynı şekilde İsa -aleyhisselâm-'a, Allah Teâlâ'nın dışında ibâdet eden hıristiyanlar da böyledir. İsa -aleyhisselâm- onların işledikleri günahlardan hiçbir şeyi üstlenmez.

Tâğut kelimesinin kısa tanımlarından birisi de şudur:

"Tâğut: Allah Teâlâ'nın dışında kendisine ibâdet edilen ve kendisi de buna râzı olan kimsedir."

Bilindiği gibi İsa -aleyhisselâm- ile diğer peygamberler, aynı şekilde İmam Şâfiî -Allah ona rahmet etsin- ve diğer muvahhid âlimler, Allah Teâlâ'nın dışında kendilerine ibâdet edilmesine asla râzı olmazlar. Aksine onlar, insanları bundan yasaklamışlar ve onlara tevhîdi açıklamışlardır.

Nitekim Allah Teâlâ İsa -aleyhisselâm- hakkında şöyle buyurmuştur:

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتَ قُلْتَهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ _ مَا قُلْتَ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ [أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ...] سورة المائدة الآيات: 116-117

"(Kıyâmet günü) Allah: Ey Meryem oğlu İsa! İnsanlara, 'Beni ve annemi Allah'ın dışında (ibâdet edilen) iki ilah edinin' diye sen mi söyledin, buyurduğu zaman o, 'Hâşâ! Seni tenzih ederim. Benim insanlara haktan başka bir şey söylemem bana yakışmaz. Hem ben bunu söyleseydim, şüphesiz sen onu bilirdin (çünkü hiçbir şey, sana gizli-saklı kalmaz). Sen nefsimde (gizli) olanı bilirsin, halbuki ben, senin nefsinde olanı bilemem. Şüphesiz ki sen, gizlilikleri (gizli-açık her şeyi) hakkıyla bilensin. Benim onlara söylediğim, senin bana emrettiğin şeyden başkası değildir. O da, hem benim Rabbim, hem de sizin Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin, sözüdür. Aralarında bulunduğum sürece onların yaptıklarına şâhit idim. (Yeryüzünde) ecelimi tamamlayınca (ve beni canlı olarak göğe yükseltince), artık onların üzerine (gizli olan amellerine) sen gözetleyici oldun. Sen, her şeyi hakkıyla görensiz." (Mâide Sûresi: 116-117)

Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir.